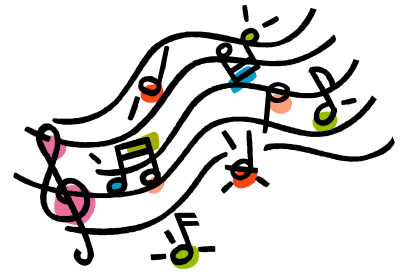

פרויקט חיל ושיר

אמי"ת עמיחי רחובות

יום הזיכרון עובר בד"כ בטקס בית ספרי ולמידה חד יומית בכיתה. מתוך חשיבה איך ליצור חווית למידה סביב יום הזיכרון, נבנתה תוכנית לכיתה ט', המשלבת בין לימודי היסטוריה, ספרות ותושב"ע, יחד עם כישורים בין אישיים כגון: ניהול קבוצה, תורת הריאיון, הקשבה ואף ניהול זמן. 1

במסגרת הפרוייקט כל קבוצת תלמידים בחרה חייל שנפל, שחובר עליו שיר. את השיר הם נתבקשו לנתח מבחינה ספרותית, ולומר במה מיוחד השיר בשבילם. בתוך כך יצרו התלמידים קשר עם המשפחות השכולות וראיינו אותם על השיר והרגשות שעלו להם ממנו.

במקביל אספו התלמידים רקע על החייל, התקופה והמלחמה בה הוא נלחם ונהרג. לאחר שלבים אלו התלמידים קישרו את אופיו ודמותו של החייל למקורות היהדות השונים.

בתום התהליך נשלחו העבודות למשפחות השכולות בצירוף מצגת המסכמת באופן חזותי ותמציתי את העבודה.

תהליכים בית ספריים שליוו את הפרוייקט והצעות נוספות שניתן לשלבן:

הרצאות שונות מאנשי משפחה שכולים (בפתיחה ובסיום).

סרטים שונים על הנושא, אך מזווית אחרת (בן שכול שלא הכיר את אביו, אב שכול מבן שהתאבד וכד').

סיורים "בעקבות": שני סוגי סיורים אפשריים: הראשון בעקבות לוחמים- סיורי מורשת קרב. השני סיורי קבוצות בהתאם לחייל עליו הקבוצה עובדת (כגון מעין / מקום ששופץ לזכר החייל, יום ניווט, מקום שגדל או אהב להיות, אנדרטה) בסיורים ניתן לשלב את המשפחות.

¹ התוכנית נוסדה בישיבת אמי"ת עמיחי רחובות, ע"י המורה לספרות מרהכי כהן ובליווי של משה לוי מורים מנחים- מיכל ג'יקובס רכזת פדגוגית, המחנכים- ליאור שילאן ואהרון הורביץ, והמורה לתנ"ך איתי וייס. מנהל בית הספר: הרב אבי רוקח

שילוב המורים בביה"ס:

במסגרת למידה רב-תחומית, יש לצרף מורים שונים לעשייה: מורים לתושב"ע, היסטוריה, אזרחות, לשון (כתיבת עבודה נכונה וראיון), של"ח, מחשבים אומנות.

מורים כותבים. גם המורים הוזמנו לכתוב על שיר/חייל/ אירוע מלחמתי שחוו. או לספר בכיתה בכמה דק' על אחד מהדברים הנ"ל. בכך תעוצם אווירת העשייה.

מורים מלווים. התלמידים מחולקים לקבוצות אליהם מתלווה מורה שתפקידו לרכז את הקשיים שבעבודה. במילים אחרות לעזור בבחירת משפחה מתאימה ולעמוד איתה בקשר התחלתי ובראיון עצמו, עזרה בבחירת מוביל לקבוצה, ניהול הזמן, פישוט הוראות העבודה, עידוד, עזרה בהתמודדות עם הקשים הרגשיים אם יש (או הפנייתם לאיש מקצוע), דיווח למרכז הפרוייקט על התקדמות הקבוצה.

תהליכי סיום:

התוצר הסופי מוצג ביום שיא לכל ביה"ס (יום השיא יכול לכלול: סרט, הרצאה, הצגה, קטעי נגינה, סיור ועוד)

ניתן להוסיף לתהליך העבודה, הצגת תוצר חזותי מעבר למצגת, כגון: קולאז' על החייל ודמותו, עיצוב גראפי מחודש על תמונה שלו, ועוד. תוצרים אלו יכולים ללוות את העבודה הכתובה והמצגת, ויכולים להוסיף הפנמה של החומר הנלמד מאספקטים נוספים.

ניתן לעשות יום שיא ובו פינות בביה"ס כאשר בכל פינה יש פיתוח של מידה/אופי ייחודי לחייל. בפינה זו ייבחנו אספקטים שונים של אופי זה יחד עם נגיעה בדמות החייל. תלמידים מכל ביה"ס יוכלו להסתובב (ללא או עם סדר) ו"לגעת" בדמות ובאופי. בכל פינה יהיה נציג מהקבוצה שיוכל להסביר ולהרחיב.

דברים שעלו ממורים ותלמידים לאחר יישום פיילוט של הפרוייקט:

ממשוב שנערך בין התלמידים עולה כי החלק הכי משמעותי בקבוצות היה דווקא ניתוח השיר מבחינה ספרותית, הריאיון, והבנת המשמעות שיש לשיר למשפחה עצמה ולציבור ככלל. ייתכן שחלק זה היה משמעותי יותר, מכיוון שהוא דרש עיבוד רציני יותר של הדברים הנמצאים בהישג יד. בנוסף העבודה הזו גרמה להפנמה בדבר הייחודיות של שירה בתוך לימודי ספרות.

מורים רבים תמכו עודדו את התהליך וראו בו חשיבות ועשייה מבורכת. וגם ההורים נרתמו לא מעט לתהליך.

